

Відокремлений структурний підрозділ
«Харківський торговельно-економічний фаховий коледж
Державний торговельно-економічний університет»

ЗВІТ

Практична підготовка: навчальна практика

Назва практики	<u>Навчальна практика. Вступ до фаху</u>
Циклова комісія	<u>Економіки, управління та адміністрування</u>
Галузь знань	<u>07 Управління та адміністрування</u>
Спеціальність	<u>072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок</u>
Прізвище, ім'я, по батькові здобувача	<u>Керімова Анастасія Олегівна</u>
Курс, академічна група	<u>1 курс, Ф-25</u>

**Календарний графік проходження навчальної практики.
Вступ до фаху**

№ з/п	Назва робіт	Тижні проходження практики		Відмітки про виконання
		1	2	
1	Загальні основи спеціальності «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»	+		Виконано
2	Підприємство і підприємництво	+		Виконано
3	Витрати на виробництво і реалізацію продукції, товарів і послуг	+		Виконано
4	Виручка, дохід на підприємстві від реалізації товарів і послуг. Прибуток	+		Виконано
5	Основи оподаткування суб'єктів господарювання		+	Виконано
6	Оборотні кошти на підприємстві		+	Виконано
7	Індивідуальне завдання		+	Виконано
8	Складання та захист звіту		+	Виконано

Керівник практики: _____

підпис

Н.О. Постольна
прізвище та ініціали

СЕРТИФІКАТ ПРО УСПІШНЕ ПРОХОДЖЕННЯ ОНЛАЙН-КУРСУ «АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ В УНІВЕРСИТЕТІ»

Сертифікат проходження курсу наведено на риснку 1

Рисунок 1 – Сертифікат курсу «Академічна доброчесність»

ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ

ФОРМУВАННЯ ТА ЕФЕКТИВНІСТЬ ОБОРОТНИХ ЗАСОБІВ ПІДПРИЄМСТВА

Будь-яке підприємство для своєї роботи потребує не лише обладнання та приміщень, а й ресурсів, які використовуються щодня. Саме такі ресурси називають оборотними засобами або активами. До них належать сировина, матеріали, запаси на складах, а також гроші на рахунках. Головна їхня особливість полягає в тому, що вони повністю споживаються протягом одного виробничого циклу або одного року. Тобто, на відміну від верстатів, які служать роками, оборотні засоби постійно перебувають у русі, перетворюючись із грошей на сировину, потім на готову продукцію, і знову на гроші після її продажу. Для студента першого курсу економічної спеціальності важливо розуміти, що без цих ресурсів навіть найсучасніший завод просто зупиниться, тому вміння правильно їх формувати та використовувати є базою успішного бізнесу.

Щоб підприємство могло нормально працювати, йому потрібно звідкись брати гроші на закупівлю оборотних засобів. Цей процес називається формуванням. В економіці прийнято ділити джерела формування на власні та залучені. Власні кошти — це фундамент підприємства. Вони формуються ще на етапі створення бізнесу завдяки внескам засновників у статутний капітал. Згодом, коли компанія починає працювати і отримувати прибуток, частина цих зароблених грошей також залишається в обороті. Це найбезпечніший спосіб фінансування, оскільки компанія нікому нічого не винна і може розпоряджатися ресурсами на власний розсуд.

Проте лише власних грошей часто не вистачає, особливо якщо бізнес хоче швидко розвиватися або стикається з тимчасовими труднощами. Тоді на допомогу приходять залучені джерела. Найчастіше це банківські кредити, які беруться на короткий термін. Наприклад, компанія бере кредит, щоб закупити

велику партію сировини перед сезоном активних продажів. Також до залучених коштів належить кредиторська заборгованість. Це ситуація, коли підприємство вже отримало товар від постачальника, але ще не заплатило за нього, фактично користуючись цими ресурсами у своїй діяльності. Головне правило тут — дотримуватися балансу, щоб борги не перевищували можливості компанії їх віддавати.

Сформувати оборотні засоби — це лише половина справи, набагато важливіше те, наскільки ефективно підприємство ними розпоряджається. Ефективність у цьому контексті означає здатність отримувати максимальний прибуток при мінімальних витратах ресурсів. Одним із головних показників ефективності є швидкість обертання, або оборотність. Чим швидше гроші перетворюються на товар, а товар знову продається і стає грошима, тим краще. Якщо сировина місяцями лежить на складі, а готова продукція не продається, компанія заморожує свої гроші і втрачає прибуток.

Для вимірювання цієї ефективності економісти використовують кілька базових показників. Насамперед це коефіцієнт оборотності, який показує, скільки разів за рік ресурси роблять повний цикл. Інший важливий показник — рентабельність оборотних активів. Він розраховується як відношення чистого прибутку до середньої вартості оборотних засобів і демонструє, скільки копійок прибутку приносить кожна вкладена гривня. Щоб підвищити ці показники, керівництво підприємства має оптимізувати запаси, не купувати зайвого, швидко збирати борги з покупців та впроваджувати сучасні технології виробництва.

Підсумовуючи, можна сказати, що оборотні засоби є своєрідною «кров'ю» будь-якого підприємства, яка забезпечує його життєдіяльність. Правильне формування цих ресурсів вимагає грамотного поєднання власних заощаджень та кредитів. Водночас ефективне використання оборотних засобів залежить від того, наскільки швидко вони проходять свій життєвий цикл від

грошей до товару і назад. Якщо компанія вміє швидко обертати свої активи і не накопичувати зайвих запасів, вона завжди буде прибутковою та стійкою до криз на ринку.

ПЕРЕВІРКА ТЕКСТУ ІНДИВІДУАЛЬНОГО ЗАВДАННЯ НА ПЛАГІАТ

Звіт з перевірки тексту на плагіат приведений на рисунку 2

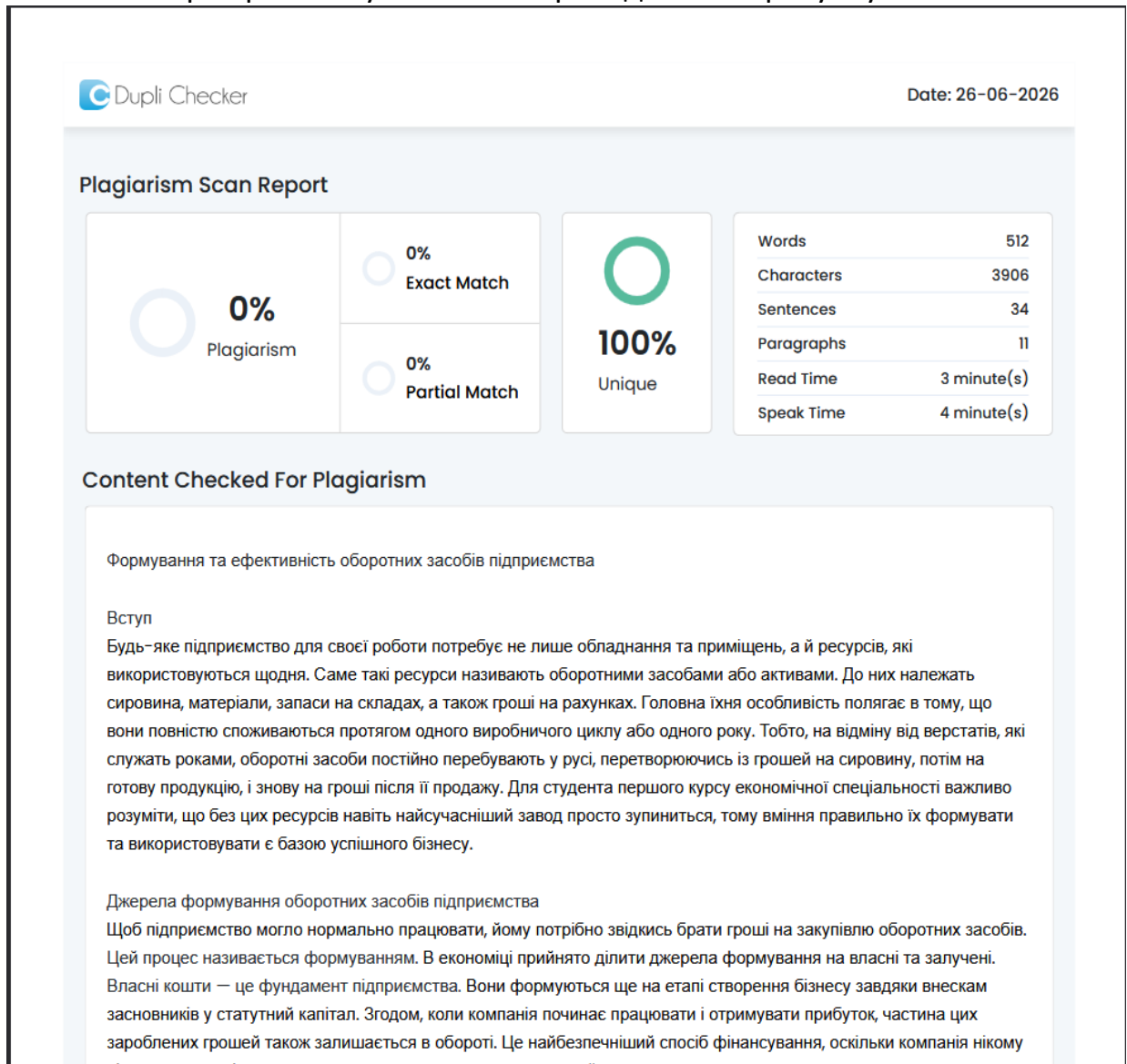

Рисунок 2 – Перевірка тексту на плагіат

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бланк І. О. Управління активами підприємства. Київ: Ніка-Центр, 2014.
2. Олійник О. В. Особливості формування оборотних активів на виробничому підприємстві. Житомирський державний технологічний університет, 2017.
3. Коваленко О. А. Особливості фінансового аналізу оборотних активів підприємства. Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки, 2025.
4. Brigham E. F., Houston J. F. Fundamentals of Financial Management. Cengage Learning, 2021.

ДОДАТКИ

Завдання 3 Витрати на виробництво і реалізацію продукції, товарів і послуг

Вихідні дані:

- Звітний період:
 - Собівартість продукції = 785 000 грн
 - Витрати на 1 одиницю = 7 грн
- Плановий період:
 - Витрати на 1 одиницю = 6,8 грн
 - Обсяг виробництва ↑ на 10 %

Розрахунок:

1. Кількість продукції у звітному періоді:

$$Q = 785000 / 7 = 112500 \text{ од.}$$

2. Плановий обсяг виробництва:

$$Q_{пл} = 112500 \cdot 1,1 = 123750 \text{ од.}$$

3. Планова собівартість:

$$C_{пл} = 123750 \cdot 6,8 = 841500 \text{ грн}$$

Відповідь: Планова собівартість продукції ТОВ «Оріон» = **841 500 грн.**

◆ Завдання 2. Виручка ТОВ «Медікус»

Вихідні дані табл. 1

Товар	Ціна виробника (грн)	Оптова ціна закупівлі (грн)	Кількість (тис. шт.)	Питома вага опту (%)
Анальгін	5,7	5,9	100	20
Цитрамон	6,6	6,9	300	30
Корвалмент	10,0	10,4	30	10

Торгова націнка:

- Оптова реалізація: +15 % від ціни виробника
- Роздрібна реалізація: +30 % від ціни виробника

◇ Варіант I: Реалізація оптом

Ціна реалізації = Ціна виробника $\times$ (1 + 0,15)

- Анальгін: $5,7 \cdot 1,15 = 6,555$ грн Оптова кількість: $100 \cdot 0,2 = 20$ тис. шт. Виручка: $20 \cdot 1000 \cdot 6,555 = 131100$ грн
- Цитрамон: $6,6 \cdot 1,15 = 7,59$ грн Оптова кількість: $300 \cdot 0,3 = 90$ тис. шт. Виручка: $90 \cdot 1000 \cdot 7,59 = 683100$ грн
- Корвалмент: $10 \cdot 1,15 = 11,5$ грн Оптова кількість: $30 \cdot 0,1 = 3$ тис. шт. Виручка: $3 \cdot 1000 \cdot 11,5 = 34500$ грн

Загальна виручка оптом:

$131100 + 683100 + 34500 = 848700$ грн

Варіант II: Реалізація через роздріб

Ціна реалізації = Ціна виробника $\times$ (1 + 0,30)

- Анальгін: $5,7 \cdot 1,30 = 7,41$ грн Роздрібна кількість: $100 - 20 = 80$ тис. шт. Виручка: $80 \cdot 1000 \cdot 7,41 = 592800$ грн
- Цитрамон: $6,6 \cdot 1,30 = 8,58$ грн Роздрібна кількість: $300 - 90 = 210$ тис. шт. Виручка: $210 \cdot 1000 \cdot 8,58 = 1801800$ грн
- Корвалмент: $10 \cdot 1,30 = 13,0$ грн Роздрібна кількість: $30 - 3 = 27$ тис. шт. Виручка: $27 \cdot 1000 \cdot 13 = 351000$ грн

Загальна виручка роздріб:

$$592800 + 1801800 + 351000 = 2745600 \text{ грн}$$

Підсумок:

- Планова собівартість ТОВ «Оріон»: **841 500 грн**
- Виручка ТОВ «Медікус»:
 - Оптова реалізація: **848 700 грн**
 - Роздрібна реалізація: **2 745 600 грн**

Завдання 4 Витрати на виробництво і реалізацію продукції, товарів і послуг

Фінансові результати підприємства та їх розрахунок

ПОКАЗНИК	ФОРМУЛА	УМОВНІ ПОЗНАЧЕННЯ
1	2	3
Чистий дохід	$ЧД = ВД - В$	ВД – валовий дохід (дохід від реалізації товарів, робіт, послуг); Відрахування – податок на додану вартість (ПДВ) та акцизний збір (АЗ)
Валовий прибуток (збиток)	$ВП(З) = ЧД - С$	ЧД – чистий дохід; С – собівартість реалізації товарів, робіт, послуг
Прибуток від операційної (основної) діяльності	$Π_o = Вa - Вzб - В_{ін}$	$Вa$ – адміністративні витрати; $Вzб$ – витрати на збут; $В_{ін}$ – інші операційні витрати
Прибуток від звичайної діяльності до оподаткування	$Π = Π_o + Д_{ік} - В^ф$	$Д_{ік}$ – дохід від участі в капіталі, фінансові та ін. доходи; $В^ф$ – фінансові втрати, втрати від участі в капіталі, інші витрати
Чистий прибуток (збиток)	$ЧΠ = Π - ΠΠ$	ΠΠ – податок на прибуток
Рентабельність	$P_o = \frac{Πo}{BO}$	ΠO – прибуток операційний BO – витрати операційні

Завдання до виконання

№1

Визначте прибуток ТОВ «Форвард» від реалізації цієї продукції за місяць і за рік, якщо:

- Планова реалізація продукції за місяць – 2000 шт.
- Відпускна вартість – 269 грн. за 1
- Собівартість продукції – 200 грн

Завдання 1. Прибуток ТОВ «Форвард» за місяць і рік

Вихідні дані:

- Планова реалізація: 2000 шт./міс
- Відпускна ціна: 269 грн/шт
- Собівартість: 200 грн/шт

Розрахунок:

1. Прибуток з 1 одиниці:

$$269 - 200 = 69 \text{ грн}$$

2. Прибуток за місяць:

$$2000 \cdot 69 = 138000 \text{ грн}$$

3. Прибуток за рік (12 міс.):

$$138000 \cdot 12 = 1656000 \text{ грн}$$

Відповідь:

- За місяць: **138 000 грн**
- За рік: **1 656 000 грн**

№2

Розрахувати прибуток від реалізації виробів ТОВ «Форвард» у 2024 році, якщо:

Собівартість продукції у 2024 році – 3 754 000 грн.

Таблиця 2 – Розрахункові данні

Найменування товару	Обсяг реалізації	Ціна	Виручка
A	1200	2800	3360000
B	950	500	475000
C	1750	1200	2100000
Загальна виручка			3360000+475000+2100000=5935000
Прибуток товариства			5935000-3754000=2181000

Завдання 5 Основи оподаткування суб'єктів господарювання

Таблиця 3 – Задача 1

Назва ознаки	Характеристика	Назва податку
За економічними ознаками об'єкту		
податки на споживання	Стягуються у процесі витрати матеріальних благ, включаються у вигляді надбавки до ціни реалізації товару (робіт, послуг) і фактично сплачуються споживачем.	Податок на додану вартість (ПДВ), акцизний податок, мито.
податки на доходи та прибутки	Особисті податки, що сплачуються платником за рахунок і залежно від отриманого ним доходу (прибутку).	Податок на прибуток підприємств, податок на доходи фізичних осіб (ПДФО).
податки на майно	Реальні податки, що сплачуються з певного майна, якщо воно є власністю суб'єкта.	Податок на нерухоме майно, транспортний податок.
податки на ресурси або ренту	Платежі, що стягуються за спеціальне використання природних ресурсів (водних, лісових, надр)	Рентна плата, екологічний податок.

	або за забруднення навколишнього середовища.	
За формою стягнення		
грошові	Платіж здійснюється виключно в грошовій формі, що є обов'язковою ознакою сучасних податків	Усі податки та збори в Україні (ПДВ, ПДФО, податок на прибуток тощо)
натуральні	Не допускається сплата податків у натуральній формі (за рахунок товарів, робіт чи послуг).	Не застосовуються в Україні.

Продовження Таблиці 3

За способом перекладення		
прямі	Стягуються в процесі придбання та акумуляції матеріальних благ; при цьому юридичний і фактичний платники податку збігаються.	Податок на прибуток підприємств, плата (податок) на землю, податок з власників транспортних засобів, податок на нерухоме майно.
непрямі	Є ціноутворюючими елементами; формальним платником виступає продавець, а реальним — споживач товару чи послуги.	Податок на додану вартість (ПДВ), акцизний збір, мито.
За правовою ознакою		
загальнодержавні	Встановлюються Верховною Радою України і є обов'язковими до сплати на всій території держави.	ПДВ, акциз, мито, податок на доходи фізичних осіб, податок на прибуток підприємств, екологічний податок, рентна плата.
місцеві	Перелік встановлюється Верховною Радою, але вводяться в дію вони місцевими органами самоврядування і діють на	Єдиний податок, майновий податок, комунальний податок, туристичний збір, плата за

	території окремих регіонів.	паркування автотранспорту.
--	-----------------------------	-------------------------------

Таблиця 4 – Задача 2

Назва	Розмір, грн		Примітка, назва об`єкта
Мінімальна заробітна плата	8 000		
Прожитковий мінімум	3 028		
Назва податку/збору	Ставка, %		
ПДФО	18		
Військовий збір	1,5		
Податок на прибуток	18		
Назва податку/збору	Вид	Ставка, %, грн	*пояснення
ПДВ	експортні товари	0	
	лікарські засоби	7	
	деякі с/г культури	14	
	загальна ставка	20	
Спрощена система оподаткування	загальна	18	*Мінімальний розмір
	I група	10	
	II група	20	*Мінімальний розмір
	III група	5	
	загальна система	18	

Завдання 6 Оборотні кошти на підприємстві

Завдання до виконання

Завдання 1

За умовами приведеними у таблиці визначте розмір вилучених ОК ТОВ Форвард

Норматив ОК ТОВ Форвард на початок планового року, млн. гр. од		Зростання виробничої програми, % на плановий відносно базового	Прискорення оборотності ОК, %
Виробничий, млн. гр. од.	Невиробничий, млн. гр. од.		
2,1	0,4	12	2

*ОК – оборотні кошти

Завдання 2

За поданими даними визначте додатковий обсяг випуску продукції в плановому році, за умови, що середній розмір ОК збільшиться на 8%, а число обертів на 3.

Дані для базового періоду (рік)

Випуск продукції, гр. од	50 000 000
Середній розмір ОК, гр. од	10 000 000

Рисунок 2 – Задача до завдання 6

ЗАВДАННЯ 1

Для визначення розміру вилучених оборотних коштів (ефекту від прискорення оборотності) використовується формула відносного вивільнення (економії) оборотних коштів:

$$B_e = OK_0 \cdot \left(\frac{I_v}{(1 + I_{\{об\}})} - 1 \right)$$

або через зміну тривалості обороту. **ЗАВДАННЯ 1**

Для визначення розміру вилучених оборотних коштів (ефекту від прискорення оборотності) використовується формула відносного вивільнення (економії) оборотних коштів:

$$B_e = OK_0 \cdot \left(\frac{I_v}{(1 + I_{\{об\}})} - 1 \right)$$

або через зміну тривалості обороту.

Потреба в ОК з урахуванням зростання програми:

$$2,5 \cdot 1,12 = 2,8 \text{ млн грн.}$$

Економія за рахунок прискорення оборотності на 2%:

$$2,8 \cdot 0,02 = 0,056 \text{ млн грн.}$$

Відповідь: Розмір вивільнених оборотних коштів становить 0,056 млн грн

ЗАВДАННЯ 2

Планові дані:

Плановий розмір ОК (OK_1):

$$10\,000\,000 \cdot 1,08 = 10\,800\,000 \text{ грн.}$$

Планова швидкість обороту (K_1):

$$5 + 3 = 8 \text{ обертів.}$$

Розрахунок:

Плановий обсяг випуску (V_1) визначається як добуток планових ОК на планову швидкість обороту:

$$V_1 = OK_1 \cdot K_1 = 10\,800\,000 \cdot 8 = 86\,400\,000 \text{ грн.}$$

Додатковий обсяг випуску:

$$\Delta V = V_1 - V_0 = 86\,400\,000 - 50\,000\,000 = 36\,400\,000 \text{ грн.}$$

Відповідь: Додатковий обсяг випуску продукції в плановому році становить 36 400 000 грн.

Потреба в ОК з урахуванням зростання програми:

$$2,5 \cdot 1,12 = 2,8 \text{ млн грн.}$$

Економія за рахунок прискорення оборотності на 2%:

$$2,8 \cdot 0,02 = 0,056 \text{ млн грн.}$$

Відповідь: Розмір вивільнених оборотних коштів становить 0,056 млн грн

ЗАВДАННЯ 2

Планові дані:

Плановий розмір ОК (OK_1):

$$10\,000\,000 \cdot 1,08 = 10\,800\,000 \text{ грн.}$$

Планова швидкість обороту (K_1):

$$5 + 3 = 8 \text{ обертів.}$$

Розрахунок:

Плановий обсяг випуску (V_1) визначається як добуток планових ОК на планову швидкість обороту:

$$V_1 = OK_1 \cdot K_1 = 10\,800\,000 \cdot 8 = 86\,400\,000 \text{ грн.}$$

Додатковий обсяг випуску:

$$\Delta V = V_1 - V_0 = 86\,400\,000 - 50\,000\,000 = 36\,400\,000 \text{ грн.}$$

Відповідь: Додатковий обсяг випуску продукції в плановому році становить 36 400 000 грн.